

Rapport

Datum: 28 juli 2006

Rapportnummer: 2006/256

Klacht

Verzoekster klaagt erover dat de Belastingdienst/Noord zich op het standpunt stelt dat hij bevrijdend heeft betaald met de storting van het bedrag van de teruggaaf ingevolge de kennisgeving van ambtshalve vermindering van 10 mei 2003 op de rekening die voorkwam in de administratie van de Belastingdienst en die op naam stond van een derde. Verzoekster is van mening dat het bedrag, verhoogd met een rentevergoeding, alsnog aan haar moet worden uitbetaald.

Beoordeling

Algemeen

1. Verzoekster - Z. BV - vormde tot 1 januari 2001 een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting met ZB BV.
2. In november 2001 verkocht verzoekster de aandelen ZB BV. Dientengevolge werd de fiscale eenheid per 1 januari 2001 verbroken. In een brief van 2 december 2001 waarin verzoekster de Belastingdienst een vraag stelde over de omzetbelasting, maakte verzoekster melding van de verkoop van de aandelen ZB BV. In het briefhoofd van deze brief was het rekeningnummer van verzoekster opgenomen.
3. De Belastingdienst antwoordde in een brief van 14 december 2001 op de gestelde vraag inzake de omzetbelasting. Tevens schreef de Belastingdienst het volgende:
“...Met betrekking tot de middelen Loonbelasting/Omzetbelasting/Vennootschapsbelasting heb ik de wijzigingen die aan de aandelenoverdracht ten grondslag liggen aan de administratie doorgegeven...”
4. Met dagtekening 10 mei 2003 zond de Belastingdienst verzoekster een kennisgeving van een ambtshalve vermindering van een voorlopige aanslag vennootschapsbelasting 2001 tot een bedrag van € 43.419. Op 15 mei 2003 liet de Belastingdienst verzoekster weten dat over het bedrag van de vermindering een rentevergoeding zou worden betaald van € 1.936 en dat het totaal van vermindering en rentevergoeding zou worden overgemaakt op rekening X.
5. Op 15 augustus 2003 werd ZB BV in staat van faillissement verklaard.
6. In een ongedateerde brief die volgens de Belastingdienst werd ontvangen op 15 augustus 2003, liet verzoekster de Belastingdienst weten dat het bedrag nog niet door haar was ontvangen. Voorts liet verzoekster de Belastingdienst weten dat haar uit controle van de stukken was gebleken dat het gebruikte rekeningnummer niet juist was omdat dit stond op naam van ZB BV. Zij verzocht de Belastingdienst alsnog tot betaling over te gaan

op een rekeningnummer van verzoekster.

7. De Belastingdienst reageerde in een brief van 16 september 2003. De Belastingdienst liet verzoekster weten dat rekeningnummer X in 1996 in zijn administratie was opgenomen en dat geen verzoek was ontvangen om het rekeningnummer te verwijderen of te wijzigen. De Belastingdienst kwam tot de conclusie dat bevrijdend was betaald met de storting op rekeningnummer X.

8. Op 6 november 2003 wendde een advocaat zich namens verzoekster tot de Belastingdienst. Hij stelde dat verzoekster erop had mogen vertrouwen dat de mededeling van de Belastingdienst in zijn brief van 14 december 2001 inhield dat alle gegevens van verzoekster, waaronder de bankrekeningnummers juist waren doorgevoerd. Voorts wees de advocaat op het Besluit van 16 maart 2001 van de staatssecretaris van Financiën. Hij stelde dat er geen sprake kon zijn van een bevrijdende betaling omdat de Belastingdienst had gestort op een rekening waarvan de Belastingdienst wist of had moeten weten dat deze niet meer op naam stond van verzoekster.

9. Op 22 januari 2004 liet de Belastingdienst weten niet te zullen overgaan tot een nieuwe uitbetaling van het bedrag aan verzoekster omdat zij de Belastingdienst op geen enkele wijze op de hoogte had gesteld van een wijziging in haar rekeningnummer.

10. In een brief van 15 juni 2005 wendde de gemachtigde van verzoekster zich tot de Belastingdienst. Hij liet de Belastingdienst weten dat ZB BV op 15 augustus 2003 failliet was verklaard en dat het bedrag van de teruggaaf en rente in de boedel van ZB BV waren gevallen. Hij achtte de Belastingdienst schadeplichtig jegens verzoekster. Hij wees daartoe op het bepaalde in onderdeel II van het Besluit van 16 maart 2001 van de staatssecretaris van Financiën. Hij stelde dat van een bevrijdende betaling geen sprake was geweest omdat was betaald op een rekening die niet op naam stond van verzoekster en omdat geen van de in het Besluit genoemde situaties van toepassing was waarin desondanks kon worden gesproken van een bevrijdende betaling. Daartoe merkte hij op dat verzoekster niet door de betaling op rekening X was gebaat en dat na de brief van 2 december 2001 van verzoekster bij de Belastingdienst niet (meer) de indruk kon bestaan dat ZB BV bevoegd was de betaling voor haar in ontvangst te nemen.

Voorts voerde de gemachtigde aan dat de Belastingdienst niet te goeder trouw op rekening X kon hebben betaald omdat de Belastingdienst wist of had moeten weten dat rekening X niet op naam stond van verzoekster. Bovendien stelde de gemachtigde dat de Belastingdienst op de hoogte geacht moest worden te zijn van het faillissement van ZB BV en ook om die reden niet te goeder trouw was.

11. Op 6 september 2005 liet de Belastingdienst verzoeksters gemachtigde weten van oordeel te zijn dat de Belastingdienst niet nalatig of anderszins foutief had gehandeld en dat er dientengevolge geen recht bestond op een schadevergoeding voor verzoekster.

De Belastingdienst wees erop dat rekening X vanaf 1996 in gebruik was voor betalingen aan verzoekster van belastingteruggaven voor de vennootschapsbelasting maar ook de houderschapsbelasting. De Belastingdienst stelde zich op het standpunt dat de storting op rekening X te wijten was aan verzoekster omdat zij de Belastingdienst er niet over had geïnformeerd dat die rekening niet meer kon worden gebruikt. Voorts stelde de Belastingdienst dat verzoekster aan de brief van 14 december 2001 niet het vertrouwen had kunnen ontlenuen dat het rekeningnummer in het bestand van de Belastingdienst was gewijzigd.

I. Bevindingen

1. Verzoekster klaagt erover dat de Belastingdienst/Noord zich op het standpunt stelt met de storting op rekening X bevrijdend te hebben voldaan aan de betalingsverplichting uit hoofde van de ambtshalve vermindering van de aanslag vennootschapsbelasting 2001.

Verzoekster merkt op dat naast rekeningnummer X nog een rekening van haar bij de Belastingdienst bekend was die wel op haar naam stond en waarop de teruggaaf had moeten plaatsvinden.

Verzoekster wijst voorts op de onderzoeksplicht voor de Belastingdienst die voortvloeit uit 3:11 Burgerlijk Wetboek en artikel 3:2 Algemene wet bestuursrecht. Verzoekster stelt dat die onderzoeksplicht ook geldt wanneer door betrokkene niet is gemeld dat een rekeningnummer niet meer mag worden gebruikt. In dit verband merkt verzoekster nog op dat op een aangiftebiljet voor de vennootschapsbelasting niet het bij de Belastingdienst bekende rekeningnummer voor een teruggaaf ter verificatie wordt afgedrukt.

2. In zijn reactie van 27 maart 2006 op verzoekers klacht verwees de Belastingdienst naar zijn beslissing van 6 september 2005 en merkte in aanvulling daarop het volgende op:

“...In het vastgirobestand van de Belastingdienst waren op 9 september 2003 de volgende rekeningnummers voor (verzoekster; No.) in gebruik:

Sinds 24 december 1996 wordt gebruik gemaakt van rekeningnummer (X; No.) voor het doen van betalingen en het verlenen van teruggaven in het algemeen.

Sinds 1 februari 2002 wordt gebruik gemaakt van rekeningnummer (Y; N.o.) voor het doen van betalingen en het verlenen van teruggaven omzetbelasting in het bijzonder.

Op grond van welke informatie het rekeningnummer (X; No.) in het jaar 1996 in de administratie van de Belastingdienst is terechtgekomen kan ik niet met zekerheid aangeven. Gebruikelijk is dat de ondernemer zelf toentertijd dit rekeningnummer heeft doorgegeven als het nummer waarop hij zijn teruggaven gestort wilde zien.

Wel kan ik aangeven dat de Belastingdienst in de loop der tijd de uitbetalingen aan (verzoekster; No.) op dit rekeningnummer heeft gestort en met name bij teruggaven inzake Houderschapsbelasting diverse malen de onderneming heeft gevraagd op welk rekeningnummer hij de teruggave gestort wil zien. (Verzoekster; No.) heeft daarbij het rekeningnummer (X; No.) telkenmale aangegeven.

Ook in het jaar 2002, derhalve na het moment van aangeven van aandelenoverdracht door (verzoekster; No.), zijn teruggaven gestort op het bewuste rekeningnummer. Diverse inquiries uit de Centrale Ontvangersadministratie (...) geven dat aan.

Ook is in het jaar 2002, derhalve na het informeren van de Belastingdienst over de aandelenoverdracht, aan klager gevraagd op welke rekening een teruggave Houderschapsbelasting op naam van (verzoekster; No.) gestort diende te worden. Ook op dat moment werd rekeningnummer (X; No.) aangegeven. (...)

De bewuste storting heeft plaatsgevonden op 12 mei 2003. De terugbetaling voortvloeiend uit een vermindering Vennootschapsbelasting groot € 45.355 is op die datum overgemaakt op rekeningnummer (X; No.)..."

II. Beoordeling

3. Het vereiste van actieve en adequate informatieverwerving houdt in dat bestuursorganen bij de voorbereiding van hun handelingen de relevante informatie verwerven.

4. De Belastingdienst kan in zijn standpunt niet worden gevolgd.

Vaststaat dat de teruggaaf op de voorlopige aanslag vennootschapsbelasting 2001 van verzoekster door de Belastingdienst niet is gestort op een rekening die op naam stond van verzoekster. De Belastingdienst heeft dan ook niet aan haar betaald. Voorts is niet gesteld of gebleken dat verzoekster door de storting op rekening X is gebaat.

Ook staat vast dat op het aangiftebiljet vennootschapsbelasting dat aan verzoekster is uitgereikt niet het bij de Belastingdienst bekende rekeningnummer voor een teruggaaf stond afgedrukt en dat dit rekeningnummer dientengevolge ook niet met het uitreiken van het biljet aan verzoekster ter verificatie is aangeboden.

5. Door het bedrag van de teruggaaf op de voorlopige aanslag vennootschapsbelasting zonder nader onderzoek te storten op de rekening die sinds 1996 in het bestand van de Belastingdienst voorkwam, heeft de Belastingdienst gehandeld in strijd met de op hem rustende onderzoeksplicht zoals voortvloeit uit het vereiste van actieve en adequate informatieverwerving en zoals is vastgelegd in artikel 3:11 Burgerlijk Wetboek en artikel 3:2 Algemene wet bestuursrecht. Op grond van deze onderzoeksplicht had de Belastingdienst alvorens het bedrag van de teruggaaf te storten op het hem bekende rekeningnummer X,

bij verzoekster dienen te verifiëren of deze rekening op dat moment kon worden gebruikt voor de betrokken teruggaaf.

6. De Belastingdienst heeft ten aanzien van de betaling van de teruggaaf op de voorlopige aanslag vennootschapsbelasting 2001 van verzoekster niet voldaan aan de op hem rustende onderzoeksverplichting. De Belastingdienst heeft het rekeningnummer X dat in zijn bestand voorkwam, vóór de uitbetaling van de betrokken teruggaaf, niet bij verzoekster geverifieerd.

Daaraan doet niet af dat verzoekster de Belastingdienst er, buiten de brief van 2 december 2001, niet expliciet over heeft geïnformeerd dat rekening X niet langer voor teruggaven kon worden gebruikt. Zo op dit punt al kan worden gesproken van een verzuim van verzoekster, disculpeert dit verzuim de Belastingdienst niet ten aanzien van het niet voldoen aan de op hem rustende onderzoeksverplichting en daarmee ten aanzien van het schenden van het vereiste van actieve en adequate informatieverwerving.

Ook het argument van de Belastingdienst dat rekening X is gebruikt voor diverse teruggaven aan verzoekster en dat dit, op verzoek van verzoekster ook nog in 2002 is gebeurd, doet aan het bovenstaande niet af. Dit argument gaat immers voorbij aan het gegeven dat zich in het maatschappelijk verkeer op ieder moment omstandigheden kunnen voordoen die leiden tot wijziging in de beschikkingsmacht over giro- of bankrekeningen, zonder dat de Belastingdienst daarvan op de hoogte wordt gesteld.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

Het bovenstaande vormt aanleiding tot het doen van een aanbeveling.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de Belastingdienst/Noord is gegrond wegens schending van het vereiste van actieve en adequate informatieverwerving.

AANBEVELING

De minister van Financiën wordt in overweging gegeven te bevorderen dat de Belastingdienst/Noord het bedrag van de teruggaaf op de voorlopige aanslag vennootschapsbelasting 2001 van verzoekster alsnog met een rentevergoeding stort op een door verzoekster aan te wijzen rekeningnummer.

Bovendien wordt de minister van Financiën in overweging gegeven om zijn administratieve organisatie en procedures zodanig in te richten dat onjuiste stortingen als hier aan de orde voorkómen worden. Hierbij verwijst de Nationale ombudsman ook naar rapport 2005/282.

Onderzoek

Op 7 december 2005 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift, gedateerd 6 december 2005, van Z. BV te Drachten, ingediend door mr. J.D. de Boer te Leeuwarden, met een klacht over een gedraging van de Belastingdienst/Noord.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de minister van Financiën, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de Belastingdienst/Noord verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Vervolgens werd verzoekster in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. De Belastingdienst deelde mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen. De reactie van verzoekster gaf aanleiding het verslag op een enkel punt te wijzigen.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

1. Het verzoekschrift van 6 december 2005 met bijlagen;
2. De reactie van de Belastingdienst van 27 maart 2006.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. Burgerlijk Wetboek

Artikel 11

“Goede trouw van een persoon, vereist voor enig rechtsgevolg, ontbreekt niet alleen, indien hij de feiten of het recht, waarop zijn goede trouw betrekking moet

hebben, kende, maar ook indien hij ze in de gegeven omstandigheden behoorde te kennen. Onmogelijkheid van onderzoek belet niet dat degene die goede

reden tot twijfel had, aangemerkt wordt als iemand die de feiten of het recht behoorde te kennen.”

2. Algemene wet bestuursrecht

Artikel 3:2

“Bij de voorbereiding van een besluit vergaart het bestuursorgaan de nodige kennis omtrent de relevante feiten en de af te wegen belangen.”